

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-893

8.9.2025

Fremtind Forsikring AS

Reise/reisegods

Tyveri av gjenstander fra bil – brudd på sikkerhetsforskrifter – fal. § 4-8.

Det skjedde et innbrudd i sikredes bil da bilen stod parkert i parkeringshus mens sikrede var ute for å spise lunsj i påvente av å kunne sjekket inn på hotellet. Sikrede hadde lagt en bag bak forsetet. Det var ingen merker etter innbrudd på bilen. Foretaket avkortet erstatningen med 50 % etter fal. § 4-8. Foretaket anførte at sikrede hadde brutt sikkerhetsforskriftene om å låse kjøretøyet når det forlates og sikkerhetsforskriften om å oppbevare gjenstander i et separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn. Sikrede avviste imidlertid at foretaket kunne avkorte erstatningen. Han avviste at bilen var ulåst, og videre anførte sikrede at bagasjen var tryggere i baksetet enn i bagasjerommet, da bakrutene hadde sotede vinduer. Nemndas flertall kom til at sikrede var mer enn lite å laste for brudd på sikkerhetsforskriften om å oppbevare gjenstander i et separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn, og viste blant annet til at risikoen for innbrudd fra parkert bil i en storby generelt var stor og alminnelig kjent. Flertallet viste videre til at sikrede alternativt kunne ha levert bagasjen til oppbevaring på hotellet og deretter gått ut for å spise lunsj, eller alternativt tatt bagen – som etter det opplyste ikke var stor – med inn til lunsjen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 9 970

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning etter innbrudd i bil, herunder spørsmål om foretaket kan avkorte erstatningen pga. brudd på flere sikkerhetsforskrifter, jf. fal. § 4-8.

Sikredes forsikringsbevis angir følgende sikkerhetsforskrifter:

Når kjøretøyet forlates skal det være lukket og låst.

Når kjøretøyet forlates skal gjenstander oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn.

Sikrede ble 9.11.24 utsatt for innbrudd i bilen og ga følgende forklaring i skademeldingen:

Vi parkerte i parkeringshuset i [gateadresse] i Oslo rundt 12.30 den 9. november. bagasjen lot ligge igjen i bilen i påvente av at vi kunne sjekke inn på vårt hotell. Da vi kom tilbake etter lunch for å hente bagasjen, var den tatt fra bilen og alt innhold i hanskerommet var strødd utover forsetet. Reisebagen inneholdt klær og annet for et opphold på hotell i ett døgn for to personer.

Sikrede forklarte videre at kjøretøyet var låst. Sikrede skrev også at det ikke var synlige skader på bilen og sikrede var usikker på hvordan tyvene kom seg inn i kjøretøyet. Bagen inneholdt klær og annet for et opphold på hotell i ett døgn for to personer. Samlet verdi ble angitt til ca. kr 28 000.

Foretaket etterspurte mer dokumentasjon om gjenstandene som ble stjålet og informasjon om det var merker på bilen, hvordan tyvene kom seg inn i bilen, om alarmen ble utløst og om døren stod oppe da sikrede kom tilbake. Foretaket spurte også om årsaken til at bagasjen ikke lå i

bagasjerommet. Sikrede fylte ut en tapsliste og opplyste at han ikke var sikker på hvordan tyvene kom seg inn i bilen uten å ødelegge den. Bagene lå bak forsetene bak sotete vinduer. Videre skrev sikrede at han trodde at bilen var ulåst da de kom tilbake. Sikrede mente å huske at han reagerte på at det ikke skjedde noe da han forsøkte å åpne den med nøkkelen. Det var en nøkkelfri bil, så den kunne åpnes på litt avstand.

Foretaket sendte 25.11.24 oppgjørsbrev med bekreftelse på dekning for tapet, men avkortet erstatningen med 50 % pga. sikkerhetsforskrifter om hhv. å lukke og låse kjøretøyet når det forlates og oppbevaring av gjenstander i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn.

Sikrede klaget og bestred brudd på sikkerhetsforskrifter. Bilen var låst, og bagene ble ikke usynlige noen steder i bilen. Bilen hadde stått i et låst parkeringshus med videoovervåkning. Sikrede mente at det måtte være mulig å ha med seg en koffert eller bag i bilen, og at forsikringen fortsatt måtte gjelde. I tillegg reagerte sikrede på at erstatningssummen var lav.

Foretaket svarte at summen var basert på det sikrede skrev i skademeldingen. Sikrede måtte presisere hva de hadde med seg dersom det var gjenstander som ikke var oppført der. Sikkerhetsforskriften fastsatte at løsøre ikke skulle ligge synlig i bilen.

Sikrede svarte at det ikke forelå bevis for at bilen var ulåst. Sikrede mente at foretaket hadde bevisbyrden for at bilen ikke var låst. Det ble vist til informasjon fra NAF om at tyver kunne fange opp bilens radiosignaler og kopiere dem, slik at bilen kunne åpnes og startes uten at eier var til stede. Videre avviste sikrede at bagasjen hadde vært bedre sikret eller vanskeligere å få øye på dersom den lå i bagasjerommet. Sikredes Audi Sportback hadde en bakrute med innsyn til bagasjerommet. Rutene i baksetet var derimot sotete, og det var derfor vanskeligere å få øye på en bag som stod på gulvet bak forsetene enn om bagen stod i bagasjerommet.

Sikrede krever full erstatning for tapet og bestrider at det er grunnlag for avkortning. Sikredes Audi Q4 Etron Sportback har en synlig bakrute som gir innsyn til bagasjerommet. Bagene hadde derfor vært synlige i bagasjerommet. Bakrutene i bilen er derimot sotete, og det er dermed vanskeligere å få øye på bagen når den står bak forsetene.

Sikrede bestrider brudd på sikkerhetsforskriften om å låse kjøretøyet. Bilen stod låst i et låst parkeringshus med kameraovervåkning. Sikrede pleier å parkere på samme plass når han skal på jobb, og har som fast prosedyre å låse bilen når han forlater den. Dette tilsier at bilen var låst da han forlot den. Foretaket har bevisbyrden for at bilen var ulåst. Foretaket kan ta kontakt med parkeringsselskapet og be om å få utlevert overvåkningsbilder. Det er mulig at det skjedde noe da sikrede la nøkkelen i lommen, men man må kunne forvente at slike tilfeller er dekket når man har den beste bilforsikringen til foretaket.

I tillegg mener sikrede at det må tas hensyn til at han har betalt en egenandel på kr 8 000.

I forbindelse med nemndsbehandlingen stiller sikrede spørsmål ved om parkeringshusets plassering har betydning for avkortningen.

Forsikringsforetaket avviser ytterligere ansvar og anfører at avkortningen er rettmessig. Sikrede har brutt sikkerhetsforskriften om å låse kjøretøyet når det forlates. I skademeldingen oppga sikrede at det ikke var synlige merker etter innbruddet, men at bilen var låst. For å åpne en bildør med avansert teknisk utstyr, så kreves det at gjerningspersonen er i nærheten av bilens nøkkel, eller at ekstranøkkel har ligget i bilen. Dette utstyret har ikke «hvem som helst». Dessuten anser foretaket det som sannsynlig at gjerningsperson ville ha kjørt avgårde med bilen dersom man hadde brutt seg inn med avansert utstyr i en så ny og fin bil. Foretaket mener derfor at det er mer

enn 50 % sannsynlig at bilen stod ulåst, og at sikkerhetsforskriften objektivt sett er brutt. Sikrede kunne enkelt ha låst bilen. I tillegg er det årsakssammenheng mellom bruddet på sikkerhetsforskriften og innbruddet.

Foretaket anfører videre at sikrede har brutt sikkerhetsforskriften om at gjenstander skal oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn når kjøretøyet forlates. Bagen lå på gulvet i baksetet. Risikoen for tyveri er betydelig og kjent, og sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ ved å plassere bagasjen i bagasjerommet eller ta med seg bagasjen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket kan avkorte erstatningen med 50 % pga. brudd på flere sikkerhetsforskrifter.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Sikredes forsikring har følgende sikkerhetsforskrifter:

Når kjøretøyet forlates skal det være lukket og låst.

Når kjøretøyet forlates skal gjenstander oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn.

Den første sikkerhetsforskriften angir at bilen skal være låst når den forlates. Det er noe uklart om bilen var låst. Det er ingen skader på bilen som kan indikere at noen brøt seg inn. Samtidig forstår flertallet det slik at det er mulig å bryte seg inn i en bil uten å etterlate skader på bilen dersom man har riktig utstyr. Sikrede anfører at han låste bilen. Foretaket har bevisbyrden for at sikrede har brutt sikkerhetsforskriften. Når det er usikkert om bilen var låst, har foretaket ikke oppfylt sin bevisbyrde. Foretaket har derfor ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at sikrede brøt sikkerhetsforskriften om å låse kjøretøyet når det forlates. Denne sikkerhetsforskriften er derfor ikke brutt.

Den andre sikkerhetsforskriften angir at «[n]år kjøretøyet forlates skal gjenstander oppbevares i separat, låst bagasjerom eller tilsvarende rom uten innsyn». Sikrede oppbevarte bagasjen i kupeen bak forsetene. Bagasjen er ikke oppbevart i «separat, låst bagasjerom». Spørsmålet er da om den var oppbevart i «tilsvarende rom uten innsyn».

Ordlyden «tilsvarende rom» må forstås slik at det viser tilbake til vilkåret «separat, låst bagasjerom». Vilkåret «tilsvarende rom» må derfor tolkes slik at det må være tale om et separat og låsbart rom. Eksempelvis vil et hanskerom oppfylle vilkåret. Flertallet antar også at en skiboks kan anses som et «separat» og «låst» rom. En bilkupe er derimot ikke et separat rom som kan låses. Denne sikkerhetsforskriften er derfor objektivt sett brutt, jf. fal. § 4-8 første punktum.

Ifølge ordlyden i fal. § 4-8 har sikrede bevisbyrden for at det ikke foreligger årsakssammenheng mellom bruddet og tyveriet. Dette betyr at det er presumsjon for årsakssammenheng. Det er ikke gitt informasjon som tilsier at det ikke var slik årsakssammenheng. Kravet om årsakssammenheng er dermed oppfylt, jf. fal. § 4-8 annet punktum.

Spørsmålet er så om sikrede er mer enn lite å legge til last for bruddet, jf. fal. § 4-8 annet punktum. Det dreier seg om brudd på en skriftlig handlenorm i en kontrakt sikrede har inngått, og normen har som formål å unngå risiko for skade. Utgangspunktet er at et slikt brudd må regnes som uaktsomt. Samtidig er sikrede beskyttet mot mer unnskyldelige forsømmelser, jf. Bull/Wilhelmsen, Forsikringsrett 2024 s. 405.

Risikoen for innbrudd i en parkert bil i en storby er generelt stor og alminnelig kjent. Bilen var parkert i et parkeringshus nær Oslo S, som er et tyveriutsatt område. Foretaket anfører at sikrede hadde et enkelt handlingsalternativ ved å legge bagasjen i bagasjerommet. Dette ville imidlertid ikke oppfylt forskriften fordi en Audi Sportback ikke har et separat og låsbart bagasjerom. Dersom en innbruddstyv kommer seg inn i kupeen, er det nærliggende at vedkommende også klarer å ta seg inn i bagasjerommet.

Sikrede har forklart at han parkerte bilen for å spise lunsj i påvente av at han kunne sjekke inn på hotellet. Han kunne imidlertid ha levert bagasjen til oppbevaring på hotellet og deretter gått ut for å spise lunsj, eller alternativt tatt bagen – som etter det opplyste ikke var stor – med inn til lunsjen.

Sikrede viser til at parkeringshuset var videoovervåket og låst. Dette reduserer tyverisikoen, men det er ikke uvanlig at tyverier skjer på steder som er videoovervåket. Etter det opplyste hadde andre også tilgang til parkeringshuset. Det forelå dermed fortsatt en risiko for tyveri.

Flertallet mener derfor under noe tvil at sikrede er mer enn lite å laste.

Avkortning kan da finne sted under hensyn til arten av den aktuelle sikkerhetsforskrift, skyldgraden, skadeforløpet og forholdene ellers, jf. fal. § 4-8 tredje punktum.

Avkortningspraksis er streng når sikrede har lagt verdigjenstander eller elektronikk i kupeen, jf. eksempelvis AKN 2475, FinKN 2012-224 og 2021-529. Ved annet reisegods er avkortningen mindre. Her er det tale om klær og toalettsaker. Skyldgraden er også i nedre sjikt. Dette har foretaket tatt hensyn til ved å avkorte 50 %, som flertallet mener må aksepteres.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er kommet til et annet resultat og mener klager må få medhold.

Mindretallet er enig med flertallet i at sikkerhetsforskriften etter ordlyden objektivt sett er brutt. Utgangspunktet er da at et slikt brudd må regnes som uaktsomt, men sikrede er, jf. juridisk teori, beskyttet mot mer unnskyldelige forsømmelser. Klager må altså være mer enn lite å legge til last for bruddet for at foretaket kan avkorte hans erstatning.

Klager etterlot en bag med klær og toalettsaker i baksetet på sin Audi Sportback. Dette fordi hans bil ikke har et separat låsbart bagasjerom. Rutene på bilen var sotet og med sterkt begrenset innsyn. Kjøretøyet var etter sikredes utsagn låst, og den sto i et kameraovervåket parkeringshus. Mindretallet mener klager dermed må sies å ha opptrådt i tråd med en normal aktsomhetsnorm. Mindretallet har etter dette kommet til at klager i dette tilfellet ikke har vært mer enn lite å legge til last for bruddet, jf. fal. § 4-8.

Mindretallet mener klager må få medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).